

Sygn. akt V KK 55/13

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Sądej (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras

SSN Andrzej Ryński (sprawozdawca)

Protokolant Barbara Kobrzyńska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Barbary Nowińskiej
w sprawie **A. A.**

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 16 maja 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego
od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Ś.

z dnia 11 października 2012 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 7
kpk postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego
umarza, jego wydatkami obciążając Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Ś., wyrokiem łącznym z dnia 11 października 2012 r.,
połączył prawomocne skazania objęte wyrokami Sądu Rejonowego w Ś.: z
dnia 20 października 2010 r., sygn. akt II K 448/10 i z dnia 10 września 2010

r., sygn. akt II K 463/10, skazujące A. A. za przestępstwa z art. 178a § 1 i art. 178a § 2 k.k. popełnione przed dniem 10 września 2010 r. każdorazowo na kary 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania na okresy próby – odpowiednio 2 i 4 lat, których wykonanie zarządzono postanowieniami z dnia 4 maja 2012 r. w sprawach: II Ko 369/12 i II Ko 370/12 oraz orzekł wobec niego karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem na jej poczet okresu pozbawienia wolności w tych sprawach. Powyższy wyrok łączny uprawomocnił się bez kontroli instancyjnej w dniu 19 października 2012 r.

Kasację od tego wyroku wniósł, na podstawie art. 521 k.p.k., Prokurator Generalny, zaskarżając orzeczenie Sądu Rejonowego w całości na niekorzyść skazanego A. A.

Zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego – art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., polegające na wydaniu przez Sąd Rejonowy w Ś. wyroku łącznego z dnia 11 października 2012 r., sygn. akt II K 423/12 obejmującego wyroki tegoż Sądu: z dnia 20 października 2010 r., sygn. akt II K 448/10 i z dnia 10 września 2010 r., sygn. akt II K 463/10, pomimo, że wyroki w tych sprawach zostały już wcześniej objęte prawomocnym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 21 września 2012 r., sygn. akt II K 485/12, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., Prokurator Generalny wniósł:

o uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego i umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna. Na wstępie należy zauważyć, że problem powagi rzeczy osądzonej wyrażonej w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. może wystąpić w procesie karnym także w odniesieniu do wyroku łącznego. Przesłanka ta ma charakter bezwzględny i zachodzi wówczas, gdy wszystkie będące przedmiotem obecnego postępowania skazania, były już przedmiotem wcześniejszego prawomocnie zakończonego postępowania, oraz określa

zakaz dwukrotnego orzekania w tej samej kwestii w odniesieniu do tego samego skazanego(tożsamość podmiotowo-przedmiotowa).

W tym kontekście analiza okoliczności sprawy potwierdziła podniesiony w skardze kasacyjnej zarzut, że zaskarżony wyrok wydany został z rażącym naruszeniem prawa procesowego, a mianowicie zasady *rei iudicatae*. Sąd Rejonowy w Ś. wyrokiem łącznym z dnia 11 października 2012 r. (sygn. akt II K 423/12) połączył bowiem te same wyroki, które objęte zostały wcześniej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 21 września 2012 r. (sygn. akt II K 485/12), orzekającym wobec A. A. karę łączną roku pozbawienia wolności. Powyższy wyrok wobec jego niezaskarżenia uprawomocnił się w dniu 29 września 2012 r., a zatem przed wydaniem wyroku łącznego w sprawie II K 423/12. Wprawdzie wydając wyrok łączny w dniu 21 września 2012 r., sygn. akt II K 485/12, rozważano również, czy nie objąć tym orzeczeniem kary pozbawienia wolności wymierzonej prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 22 grudnia 2011 r., sygn. akt II K 673/11, jednak w kontekście art. 85 k.k. słusznie przyjęto, że w występującym układzie temporalnym taka możliwość nie występuje i umorzono postępowanie w tym zakresie. Dlatego w sprawie II K 485/12 kara łączna w wyroku łącznym wydanym w dniu 21 września 2012 r. została ukształtowana tylko w oparciu o prawomocne skazania w sprawach II K 463/10 i II K 448/10, podobnie jak kara łączna orzeczona w wyroku łącznym z dnia 11 października 2012 r., sygn. akt II K 423/12. Natomiast po wydaniu wyroku łącznego w dniu 21 września 2012 r., sygn. akt II K 485/12, nie zaistniały żadne okoliczności, a w szczególności nie doszło do kolejnego prawomocnego skazania A. A., które uzasadniałyby wydanie nowego wyroku łącznego. Zatem biorąc pod uwagę daty wydania i uprawomocnienia się wyroków łącznych w omówionych wyżej sprawach należy stwierdzić, że orzeczenie Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 11 października 2012 r., sygn. akt II K 432/12, zostało wydane mimo, że zapadł już prawomocny wyrok łączny obejmujący te same wyroki jednostkowe, co doprowadziło do wystąpienia negatywnej przesłanki procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej.

Dlatego w opisanej sytuacji procesowej za uchyleniem zaskarżonego kasacją wyroku przemawia bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.

Stanowiska tego nie zmienia fakt, że postępowanie o wydanie wyroku łącznego w sprawie II K 423/12 wszczęto z urzędu w dniu 17 lipca 2012 r., zaś w sprawie II K 485/12 nieco później, bowiem wniosek skazanego A. A. o wydanie wyroku łącznego inicjujący to postępowanie wpłynął w dniu 1 sierpnia 2012 r. Zatem, postępowanie w sprawie II K 485/12 toczyło się mimo negatywnej przesłanki procesowej w postaci stanu zawisłości sprawy (*lis pendens*), zaś układ chronologiczny wynikający z dat wydania poszczególnych wyroków powodował, że negatywną przesłanką procesową powagi rzeczy osądzonej (*res iudicata*) dotknięty był wyrok łączny wydany w sprawie II K 423/12. Obydwie te powiązane ze sobą przeszkody prawne, wymagające tożsamosci podmiotowo-przedmiotowej, są ściśle związane z zakazem *ne bis in idem*, jednak zasadnicza różnica występuje w skutkach ich wystąpienia, ponieważ w obecnym stanie prawnym za bezwzględną przyczynę odwoławczą ustawodawca uznaje jedynie powagę rzeczy osądzonej, natomiast stan zawisłości sprawy należy do innych uchybień procesowych, mogących mieć wpływ na treść zapadłego orzeczenia, stanowiących względną podstawę odwoławczą (art. 438 pkt. 2 k.p.k.).

Dlatego też, wobec zasadności kasacji Sąd Najwyższy, orzekając na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok i postępowanie w przedmiocie wyroku łącznego umorzył.

O wydatkach związanych z rozpoznaniem kasacji Sąd Najwyższy orzekł w oparciu o przepis art. 638 k.p.k.

)

)